

نیابت

نیابت

وظیفه نیابت نسبت به مستحبات حج

س ۱۳۹۸ - کسی که در انجام حج بلدی نیابت دارد، چه مقدار از مستحبات مدینه و مکه را باید به نیابت از منوبعنه انجام دهد؟

-- آیه الله تبریزی: مستحبات مدینه و مکه اگر در ضمن اجاره ذکر نشود، بر عهده اجیر نیست. بلی، آن مستحباتی که در خود حج و عمره متعارف است باید اتیان شود، والله العالم.

-- آیه الله سبحانی: کسی که اجیر شده در مورد مستحبات مکه و مدینه مثل زیارت قبرستان ابوطالب، مرقد نورانی پیامبر خدا ۹۱ وائمه بقیع و فاطمه زهرا ۸ و شهدای احد، به هر میزان که در قرارداد ذکر شده و یا عرفاً منصرف به آن است عمل کند؛ لیکن اگر در قرارداد چیزی بیان نشده باید مستحباتی که معمولاً در اعمال حج نیابتی بجا آورده می شود ترک نشود و شایسته است که او را در مشاهد مشرفه یاد کند.

-- آیه الله سیستانی: باید طبق عقد اجاره عمل کند مگر این که اطلاق نیابت طبق عرف عام یا خاص منصرف به انجام بعضی از اعمال باشد.

-- آیه الله صافی: اگر در ضمن عقد اجاره نسبت به مستحبات، خصوصیات ذکر نشده باشد، احتیاط این است که مستحباتی را که به طور متعارف همه یا اکثر حجاج انجام می دهند و زحمت معتد به ندارد، اقلاً یکبار به نیت منوب عنه بجا آورد، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: به مقدار متعارف انجام دهد.

-- آیه الله مکارم: به مقداری که در نیابت متعارف است انجام می دهد، مگر این که شرط خاصی کرده باشند.

-- آیه الله نوری: مقداری که حجاج به طور معمول و متعارف انجام می دهند لازم است، مگر این که بیش از آن شرط شده باشد.

س ۱۳۹۹ - کسی که در انجام حج بلدی نیابت دارد، آیا در برگشت از سفر حج نیز باید به شهر منوبعنه برگردد یا لزومی ندارد؟

-- آیه الله تبریزی: لزومی ندارد، والله العالم.

-- آیه الله سبحانی: خروج از مکه و یا رجوع به شهر منوبعنه لازم نیست.

-- آیه الله سیستانی: لازم نیست.

-- آیه الله صافی: برگشت به شهر منوب عنه لازم نیست بلکه در استیجار و تحقق نیابت شرط بازگشت از مکه مطلقاً معتبر نیست ولی اگر اجیر کننده اجیر را برای رفتن به حج و برگشتن به شهر منوب عنه اجاره کند، اجیر باید طبق قرار اجاره عمل نماید، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: خیر، لازم نیست، مگر اینکه در ضمن عقد اجاره شرط شده باشد.

-- آیه الله مکارم: لزومی ندارد.

-- آیه الله نوری: برگشتن به شهر منوب عنه لازم نیست مگر این که شرط شده باشد.

محل احرام برای نایب

س ۱۴۰۰ - شخصی در مدینه منوره، دیگری را اجیر می کند که برای پدری حج میقاتی بجا آورد ولی مشخص نکرده است که از مسجد شجره محرم شود یا میقات های دیگر، آیا اجیر می تواند از مسجد شجره به نیت عمره مفرد محرم شود و پس از آن به جحفه یا قرن المنازل برود و برای عمره تمتع استیجاری محرم شود؟

-- آیه الله تبریزی: در صورتی که قرینه ای ولو از جهت تعارف بر احرام از مسجد شجره احراز نشود می تواند از خود چهار میقات دیگر نیز محرم شود، والله العالم.

-- آیه الله خامنه ای: در فرض مذکور اجیر می تواند از هر کدام از مواقیت معروف، به نیابت محرم شود. مگر این که اجیر گرفتن در مدینه، قرینه باشد بر این که مستأجر نظرش مسجد شجره بوده که در این صورت باید از مسجد شجره محرم شود.

-- آیه الله سبحانی: در فرض سؤال می تواند از یکی از مواقیت معروفه برای عمره استیجاری محرم شود مگر اینکه قرینه یا متعارف برای او احرام از مسجد شجره باشد.

-- آیه الله سیستانی: ظاهراً این استیجار منصرف است به احرام از مسجد شجره ولی اگر چنین نباشد یا تصریح به عدم تقیید کند اشکال ندارد.

-- آیه الله صافی: اگر منصرف به احرام او از مسجد شجره نباشد مانعی ندارد، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: چنانچه عقد اجاره انصراف و یا ظهور عرفی در احرام از خصوص مسجد شجره را نداشته باشد اشکالی ندارد.

--آیه الله مکارم: اگر منظور این است که عمره مفرده را انجام دهد و بعد به میقات برگردد برای عمره تمتع استیجاری محرم شود مانعی ندارد، مشروط بر این که فاصله میان دو عمره مطابق فتوای ما حفظ شود.

--آیه الله نوری: اگر قرینه ای در بین نباشد که منظور مستأجر احرام از مسجد شجره است می تواند.

عمره مفرده به نیابت از خود و دیگران

س ۱۴۰۱- انجام یک عمره مفرده استحبابی، به نیت خود و به نیابت تبرّعی دیگران، صحیح است یا نه؟

--آیه الله تبریزی: صحیح است، والله العالم

--آیه الله خامنه ای: مانع ندارد و صحیح است.

--آیه الله سبحانی: اشتراک در نیت در عمره مفرده مستحبی یعنی به نیت خود و نیابت دیگران و لو افراد زیاد باشند اشکالی ندارد و در تمام اعمال باید افراد را و لو اجمالاً در نیت مد نظر داشت.

--آیه الله سیستانی: اشکال ندارد.

--آیه الله صافی: اشکال ندارد، والله العالم

--آیه الله فاضل: مانعی ندارد و صحیح است.

--آیه الله مکارم: احتیاط آن است آن را به نیت خود بجا آورد و هر مقدار از ثواب آن را که می خواهد بر دیگران هدیه کند.

--آیه الله نوری: صحیح است.